

From: Sven Broqvist
Sent: Monday, May 23, 2022 7:30 PM
Subject: Att minska transporterna - att minska biltrafiken.

Till trafik- och miljöintresserade

Hej !

Hörde ni ?

Dagens Eko i P1 i Sveriges Radio kl. 17.45 onsdagen den 18 maj 2022 hade ett nyhetsinslag, där det talades om nödvändigheten att vi får en planering så att vi **minskar behovet av transporter**. En person som uttalade sig sade: "Man ska inte behöva åka fyra mil för att köpa en hammare, som jag brukar säga". Samma nyhet kom även med i SVT:s Rapport kl. 19.30 och i Aktuellt kl. 21.00 samma kväll. Det talades då om nödvändigheten att vi får en planering så att vi **minskar biltrafiken** och får ett transporteffektivt samhälle, bl.a. genom ett **minskat vägbyggande** för att klara klimatet.

Det är minsann inte varje dag som man får höra sådana nyheter genom massmedia! – Massmedia brukar praktiskt taget aldrig tala om att vi måste minska transporterna och minska biltrafiken.

Detta trots att Naturvårdsverket och flera andra myndigheter och ett flertal trafikforskare sedan åtskilliga år tillbaka har talat om nödvändigheten av att vidta åtgärder så att vi minskar transporterna och får ett transporteffektivt samhälle, med en minskning av biltrafiken, lastbilstrafiken och flyget, om vi ska ha någon chans att klara minskningen av trafikens del av klimatutsläppen, och att det inte alls räcker med tekniska åtgärder som elbilar och biobränslen, även om sådana åtgärder också behövs.

Och vi från miljörörelsen har talat om att vi måste få en minskning av bilismen ända sedan miljörörelsen började växa fram i början av 1970-talet.

Stora nyheter brukar massmedia ofta upprepa under flera dagar med uppföljande nyhetsinslag, politikerintervjuer och kommentarer av olika slag, så att vi inte ska glömma bort nyheten. – Men vad jag känner till, så har nyheten från radio och TV den 18/5 att vi måste få en minskning av transporterna och av biltrafiken inte tagits upp någon mer dag. – Man kan nästan få intrycket av att massmedia vill att vi ska glömma bort den nyheten, så att vi efter en tid ska säga till oss själva att egentligen har nog den här nyheten aldrig ägt rum.

Desto viktigare är det då att vi från miljörörelsen ser till att den här nyheten inte glöms bort – att vi på olika sätt försöker få ut detta i opinionsbildningen genom att ta upp det i utskick och skrifter av olika slag och ta upp det vid olika möten och arrangemang. Att detta tydligt poängteras t.ex. i samband med FN-mötet nu i början av juni, 50 år efter FN-mötet i Stockholm 1972, och att den här saken inte glöms bort i samband med valrörelsen i september.

Vad var det då som gjorde att radio och TV den 18/5 hade ett nyhetsinslag om att vi måste minska transporterna och biltrafiken? – Jo, den dagen offentliggjorde en statlig utredning, Klimatråtsutredningen sitt slutbetänkande: "Rätt för klimatet".

Regeringen hade tillsatt utredningen för att se över vilka lagar som kan behöva ändras för att öka omställningstakten för att nå de svenska klimatmålen. Klimatråtsutredningen tar upp

förslag till ändringar inom tre områden: främja bidrag till klimatomställningen, underlätta byggande av elnät och ett transporteffektivt samhälle. En stor del av utredningen handlar alltså om ett transporteffektivt samhälle.

Utredningen "Rätt för klimatet" har betäckningen SOU 2022:21 och finns på Regeringens hemsida. Här följer en länk till utredningen. (Den är på totalt 696 sidor. Jag har bara sett litet i sammanfattningen.):

<https://www.regeringen.se/49a90f/contentassets/85bdcec13afb4c22af18a0058ab7b61a/ratt-for-klimatet-sou-202221>

Vid nyhetsinslagen i SVT uttalade sig sekreteraren för Klimaträttsutredningen Anders Roth om nödvändigheten av att få ett transporteffektivt samhälle. Han sade bl.a. "Även elbilar kräver resurser och metaller och energi."

I utredningen kan man bl.a. läsa att vi bara kan få fram en begränsad mängd biobränslen, och att den mängden hellre bör användas för andra ändamål än till vägtrafiken bl.a då till sjöfarten, och att det är en anledning till att vi måste få ett transporteffektivt samhälle.

För att kunna få ett transporteffektivt samhälle är det bland mycket annat viktigt att vi får ett minskat byggande av bl.a. motorvägar. För att kunna få ett minskat vägbyggande talas det bl.a. om att Trafikverket måste sluta använda prognoser om ökad biltrafik som utgångspunkt vid trafikplanering, vidare att trafikprojekt som ligger kvar från tidigare planperioder men ännu inte påbörjats måste strykas om de inte stämmer med klimatmålen i samband med beslut om nya planperioder, samt att man ska kunna ge statsbidrag även till steg 1- och steg 2-åtgärder enligt Trafikverkets 4-stegsprincip, d.v.s. inte bara till vägbyggande utan även till åtgärder för att minska transporter och biltrafik.

4-stegsprincipen innebär att problem i transportsystemet ska lösas med åtgärder som påverkar transportefterfrågan eller val av transportsätt (steg 1) eller som gör det möjligt att nyttja befintlig infrastruktur mer effektivt (steg 2) framför åtgärder som större ombyggnader (steg 3) eller nybyggnation av infrastruktur (steg 4). Men då man hittills endast fått statsbidrag för steg 3 och 4, så har ofta steg 1 och 2 valts bort, men det är något som man nu vill ändra på.

Hälsningar

Sven Broqvist

E-post: sven.broqvist@mjuv.se

Tel.: 042-13 83 29 (mobil), 042-14 16 57 (fören.lokal).

Medlem i Jordens Vänner Helsingborg